

A TENGERPART

NAPILAP.

V. évfolyam.

FIUME, szombat 1908. november 28.

251. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . 12 kor. Egy óra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Osztrák és magyar gazdasági érdekek a Balkánon.

A napokban jelent meg a magyar korona országainak 1907. évi külkereskedelmi forgalmáról szóló statisztikai évkönyv. Ezen évkönyv adatai szerint összes forgalmunk értéke 3270 millió korona volt, amelyből 1652 millió korona volt a behozatalunk, 1618 millió korona pedig a kivitelünk értéke. Egyes államoknak ebben a forgalomban való részesedése a következő: A Magyarországra irányuló behozatalnak

77.03%-a	jön Ausztriából
7.63%-a	„ Németországból
1.05%-a	„ Olaszországból
1.04%-a	„ Franciaországból
3.02%-a	„ Angliából
0.45%-a	„ Oroszországból
1.64%-a	„ Egyesült-Államokból
0.39%-a	„ Braziliából

A Balkán-államoknak részét mutatják a következő százalék-számok. Behozatalunknak

0.79%-a	jön Romániából
0.38%-a	„ Szerbiából
0.11%-a	„ Bulgáriából
0.08%-a	„ Görögországból
0.16%-a	„ Európai Törökországból.

Ezek a számok már világosan mutatják azt, hogy Magyarországnak aránylag ugyanannyi gazdaságpolitikai érdeke és keresnivalója van a tényleges állapotok alapján Braziliában, mint amennyi ezen számok tanulsága alapján van Szerbiában. Braziliából való behozatalunk sokkal nagyobb Romániát kivéve, bármelyik Balkán államból való behozatalunk.

Kivitelünk rendeltetési országainak vizsgálata ugyanerre az eredményre vezet. Magyarország kivitelének

74.48%-a	megy Ausztriába
9.16%-a	„ Németországba
1.97%-a	„ Olaszországba
1.54%-a	„ Franciaországba
1.88%-a	„ Angliába
0.49%-a	„ Oroszországba
0.56%-a	„ Egyesült Államokba
0.19%-a	„ Braziliába.

Összes kivitelünkben a Balkán-államok a következő százalékos részt fogadják be:

1.44%-ot	Románia
0.59%-ot	Szerbia
0.56%-ot	Bulgária
0.14%-ot	Görögország
0.72%-ot	Európai Törökország.

Ezek a számok is megmutatják, hogy Magyarországnak számbaveendő közvetlen gazdaság-politikai érdekei ma nincsenek a Balkán államokban. De kifejezésre jut ez az elismerés azokon a helyeken is, ahol az osztrák-magyar monarchia külpolitikáját intézik. Vasárnap Bécs-

ben éppen a Balkáni eseményekkel foglalkozó közös miniszteri tanácskozás volt, mely különösen a szerb kereskedelmi szerződés és az osztrák áruknak törökországi bojkottálásával foglalkozott, valamint megvitatta azokat a módokat, amelyekkel ez ellen a bojkott ellen küzdeni kell.

Ezen a közös miniszteri tanácskozáson a külügyminiszter ismertette a balkáni állapotokat és elmondotta, minő rendszabályokat használt mar eddig is ezek ellen.

Félhivatalos oldalról ezt írják: „az osztrák kormány képviselői hozzá járultak ahhoz, hogy egyelőre még békés uton próbálják a portát arra ösztönözni, hogy a bojkott mozgalmat fojtsák el. Magyarországot ez a bojkott alig érinti és a magyar kormány képviselői ezért a vitában való részvétel nélkül megelégedtek azzal, hogy a külügyminiszternek a bojkott ellen fogantatosított intézkedéseit tudomásul vegyék.

Most már tegyük fel azt az egyáltalán nem valószínűtlen eshetőséget, hogy a török kormány nem tudja vagy nem akarja elfojtani a török nemzeti és társadalmi életéből ezt a hatalmas jelét, a mi a bojkott. Ekkor az osztrák kormány képviselői már nem fognak hozzájárulni ahhoz, hogy békés eszközökkel szerezzék vissza a török piacot a maguk számára. Hanem követelni fogják a kapitalista gyarmatpolitika általánosan elfogadott eszközének használatát, tudniillik azt, hogy verjék agyon a török férfiak egy részét a végéből, hogy a másik felét rákényszeríthessék az osztrák fezeknek és az osztrák cukornak megvásárlására.

Ki fogja akkor bőrét első sorban vásárra vinni: Magyarország népe, amelyet pedig ez a bojkott mozgalom hivatalos beismerés szerint is alig érint.

Kik fogják akkor idegen állam kapitalistáinak érdekéért vágóhídra hajtani Magyarországot népet? A magyar kormány, amelynek képviselői „helyeslőleg tudomásul” vették az egész nagy-osztrák külpolitikát.

Ki fogja ekkor megszavazni a tömegtelen milliót, amelybe bele kerül majd a szerb disznópásztorok és a török kereskedőknek a kapitalista gyarmatpolitika eszközeivel való meggyőzése arról, hogy jobb, ha osztrák-gyárosokat gazdagítanak vásárlásaikkal, mint németeket, vagy olaszokat? A magyar képviselők, akik úgy fognak dolgozni akkor, mint a parancsolat.

Miért nem járultak hozzá a magyar nemzet képviselői lelkesedve a delegációkban, a közös miniszteri tanácsban és miért fognak ugyanugy hozzájárulni a képviselőházban en-

nek a Magyarországnak minden életérdekét lábbal tipró külügyi politikához?

Azért, mert az ő hozzájárulásuk ezekhez a dinasztikus és osztrák nagyipari tervekhez volt az ára a dinasztia és Ausztria hozzájárulásának a magyar választójogi tervhez.

Hiszi-e egyetlen gondolkodó ember azt, hogy lehetséges volna akkor is egy ilyen, a nép érdekeivel ellentétes külpolitikának a végrehajtása, ha Magyarország képviselőháza a maga egészében demokratikus volna?

Hiszi-e, hogy a képviselőház, amely tulyomó részben a gazdasági osztályok valódi érdekeit volna kénytelen képviselni, hogy az is úgy viselkednék, mint a mai képviselőház és az ennek felelős kormány olyan súlyos, szörnyű veszedelmeket és terheket fölidéző helyzetben, mint ez a mai, amikor a magyar kormány „helyeslőleg tudomásul veszi”, miképpen készül a nagy vágóhíd és a nagy érvágás az egész ország népe ellen.

Törvényjavaslat külkereskedelmi és forgalmi viszonyaink ideiglenes rendezéséről. A képviselőház tegnapi ülésének végén Wekerle Sándor miniszterelnök, a beteg Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter nevében betejestette a külkereskedelmi és forgalmi viszonyainknak ideiglenes rendezéséről, valamint a Szerbiával kötött kereskedelmi szerződésről szóló törvényjavaslatot. Utóbbit már annak idején közöltük. Az előbbi törvényjavaslat a következő két szakaszból áll:

1. §. Az 1906. évi III. tc. 1. szakaszában a minisztériumnak adott azon felhatalmazás hatálya, hogy a külállamokkal való kereskedelmi viszonyok ideiglenes szabályozása céljából a szükséghez képest átmeneti rendelkezéseket tessen, ideiglenes megállapodásokat létesíthessen és ezeket legkésőbb 1906. december hónap 31-ig terjedő hatálylyal rendeleti uton életbeléptethesse, az 1906. évi XXI. t.-cikkkel az 1907. év végéig, illetve az 1907. évi LVI. t.-cikkkel az 1908. év végéig történt meghosszabbításon túl, további egy évre, azaz 1909. évi december hó 31-ig meghosszabbíttatik.

2. §. Jelen törvény 1909. évi január hó első napján lép életbe s végrehajtásával a minisztérium bizatik meg.

A törvényjavaslat indokolása kiemeli, hogy az 1906. évi III. tc. felhatalmazta a kormányt, hogy a külállamokkal való kereskedelmi viszonyok ideiglenes szabályozása céljából a szükséghez képest ideiglenes megoldásokat létesíthessen. Egyelőre azonban csak Szerbiával sikerült ideiglenes megállapodást létesíteni, mert sem itt sem Ausztriában nem tárgyalták le alkotmányos módon. Romániával, Bulgáriával, Montenegróval, Spanyolországgal, Portugáliával és néhány tengerentúli állammal pedig még semmi féle megegyezés sem jött létre.

Mindezek alapján kéri a minisztérium, hogy az 1906. évi III. tc.-ben adott felhatalmazás újabb egy esztendőre meghosszabbíttassék.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján sziveskedjenek nekünk bejelenteni.

A drágaság.

Nagy a drágaság, nemcsak Fiumében, hanem mindenfelé az országban s egyre növekszik — dacára a sok fizetésrendezésnek, anketezésnek, jajgatásnak és hirlapi cikkezésnek! A drágaság már olyan nagy, hogy alig tudunk vele megbirkózni. Hova fog mindez vezetni?

Vigasztalan kilátások ezek ebben az ezer bajjal kinlódó országban. A haladásban való rendszertelenségünk, a fejlődésben való ugrásaink, a mohóságunk, a meggondolatlanságunk, a mértéktartásról való iszonyódásunk ugyanis bizonytalanná tette a közgazdasági állapotunkat. Máról-holnapra él ez az ország. Nekünk nincsenek tartalékjaink, ha valami, akármilyen rövid időre is megakasztja ennek az országnak a közgazdasági lüktetését, akkor kiheverhetetlen válságokba sodródunk.

Másutt hasonló körülmények között nem ilyen vigasztalan a helyzet, habár mindenütt súlyos. De más nemzet nem fejlődött egyoldalúan és ha valami a háztartásában megbillen, mégis csak fel tudja támasztani magát. Ha válság éri a kereskedelmet, kárpótolja magát az iparból; ha megrendül az ipar, segítségére siethet a kereskedelem és mind a kettő táplálja az agrikulturát, ha ezt érik elemi csapások.

Nálunk azonban, sajnos, csupán az agrikulturát igyekeztek fölsegíteni. Ezt nagy bölcsességnek itéltük volna, ha el nem hanyagolták volna az ipart és kereskedelmet miatta. De elhanyagolták, pedig ha nem is volna más szerepe, mint a mankónak a sánta ember háta alatt, akkor is jobban kellett volna megbecsülni — az agrikultura miatt.

Vajjon — amit Isten ne adjon, — ha az elmúlt rossz esztendőkre következik egy még rosszabb, miből fogjuk lábra állítani az agrikulturát?

Intelmül szolgálhatna ez a gondtal terhes idő. Aikik irányt szabnak a közgazdasági fejlődésnek, most érezhetik, hogy az egyoldalú haladás ezer veszedelemmel fenyegeti ezt az országot. Egyesíteni kell a produktív erőket, nem pedig szétvetni őket, mert az ország csak úgy gyarapodhatik általuk, ha egymást kiegészítve, harmonikusan fejlődhetnek.

UJDONSÁGOK.

— **Az állandó bizottság ülése.** A városi állandó bizottság e heti ülése elmarad.

— **A rappresentanza ülése.** A városi képviselőtestület ma, pénteken este 6 órakor ülést tart Luppis alelnök elnöklése alatt. A napirend a következő: Bejelentések, indítványok, interpellációk. Cosulich, Copaitich és Adamich városatyák lemondásának tárgyalása. A via Municipión és a via Pietrosán egy utca-szabályozáshoz szükséges telek vásárlásának tárgyalása. Indítvány egy orvosi állás betöltésére a kórház nemi betegségeket gyógyító osztálya számára. A zárt ülésben jelentéktelen személyzeti kérdéseket tárgyalnak.

— **A dalmát helytartó Fiumében.** Nardelli dalmát helytartó tegnap délután családjával együtt a „Dalmát” nevű yachton Zárából ide érkezett.

Este a helytartó a szentpéteri gyorsvonattal Bécsbe utazott.

— **A kerületi betegsegélyző pénztár ülése.** A fiumei kerületi betegsegélyző pénztár holnap este 8 órakor ülést tart, melynek napirendje a következő:

Tagok kérvénye betegsegélyezésért. Egy egyesületi helyiség létesítésére vonatkozó jelentés. Garofolo dr. szemorvos kérvényének tárgyalása illetményének megnagyobbítása ügyében. Tárgyalás a kerületi betegsegélyző pénztár kezelésének átszervezése ügyében. Esetleges indítványok.

— **A Szabad Lyceum újabb előadása.** A fiumei állami tisztviselők egyesülete és a fiumei tanári kör Szabad Lyceumának rendezésében dr. Kovács Géza főgimnáziumi tanár hétfőn e hó 30-án este fél 7 órakor az állami felsőbb leányiskola felolvasó termében előadást tart a következő címen: Madách és „Az ember tragédiája.” Az előadást vetített képpel kíséri a felolvasó.

— **A „Komet” eltávozása.** A „Komet” torpedó vadászahajó, mely hónapokon át vesztegelt kikötőnkben az Adamich mólóval szemben, tegnap eltávozott innen s Pólába indult.

— **Az ötvenezer koronás család.** Azt a furfangos koldusasszonyt, aki özvegy Karletzkyné gyengeelméjűségével visszaélve, közel ötvenezer koronát csalt ki tőle, sikerült Bensterien helybeli rendőrfelügyelőnek Racicében elfognia. Az igazi neve Lovressich Eva és 60 esztendő. A kihallgatás folyamán sarokba szorítva mindent bevallott s teljesen úgy adta elő az esetet, amint megirtuk. A koldusasszony leányát is kihallgatták s ez azt adta elő, hogy anyja mikor Fiuméből jött, mindig hozott kincseket érő dolgokat magával. A vele jó egyetértésben levő szomszédoknak sokszor adott afándékot ezekből, igen sok tárgyat pedig a fiának adott át megőrzés végett. E vallomások alapján fia lakásán is házkutatást tartottak, hol szintén tömeges mennyiségű értéktárgyra akadtak.

A derék familiát a castelnúvói fogházba zárták, s a trieszti törvényszéknel tárgyalják majd az esetet.

— **Uj elnevezések a haditengerészetnél.** A katonaságnál életbeieptett új elnevezésekkel kapcsolatban, a tengerészetnél is történetek ujtítások. A mostani sorhajó zászlós a fregatt hadnagy elnevezést kapja. Egyszersmind a tengerészeti orvosi karnál az eddig főnállott két rendfokozat: a sorhajó-orvosi és fregatt-orvosi állás egybeolvad s a cím lesz: sorhajó orvos, míg a tizedik rendfokozatban levő korvett orvosok a csatahajó elnevezést kapják. A tengerészeti hatóságnál a nyolcadik fokozatban lévő hadbiztosok a tengerészeti főhadbiztos, a kilencedik rangfokozatban levők pedig az első hadbiztos elnevezést kapják.

— **Az Adria és a menetjegyiroda.** Hencz országgyűlési képviselő tegnap vizonválaszában egy, az Adria és menetjegyiroda között 1903. november 17-étől keltezett állítólagos megállapodásból olvasott fel részleteket. Illetékes helyről arról értesítenek bennünket, hogy ez az állítólagos megállapodás valóban soha érvénybe nem lépett, mert az Adria akkori budapesti középonti igazgatósága ezt az állítólagos megállapodást, mely nem volt egyéb, mint az akkori fiumei üzletvezetőség által készített tervezet, nem approbálta, mivel annak sem tartalma, sem formája nem felelt meg sem az igazgatóság intencióinak, sem pedig az 1903. évi IV. törvény cikk szellemének, mely különben csak 1904-ben lépett hatályba. Az Adria és menetjegyiroda között olyan megállapodás, amelyben a Hencz képviselő által idézett passzusok foglaltatnánk, egyáltalán nem létezik és soha nem is kötött meg. Egyébként mindazok a szerződések, melyek az Adria és menetjegyiroda között főnállottak és főnállanak és amelyek egy a törvény betűinek, mint szellemük minden tekintetben megfelelnek, a belügyminiszter ur keze között vannak.

— **A dalmáciai összekötő vasut.** A magyar kormány a kiegyezésben vállalt kötelezettsége alapján egy, a Pesti magyar kereskedelmi bank, a Magyar agrár és járadékbank és az Unionbankból álló konzorciumot bízott meg az Ouglinből Kninbe vezető dalmát vasutakkal összeköttetésbe lépő 250 kilométer hosszú vasutvonal transzrozásával. Ez a munkálat — mint értesülünk — már befejezést nyert és a kormány elé terjesztett, a konzorcium pedig a kiépítési költségek kiszámításával foglalkozik, mely munka 3—4 hónapot fog igénybe venni. Miután a kormány nem szándékozik a vasutat állami költségen megépíttetni, hanem azt a vállalkozásnak engedi át, a konzorcium e célból egy önálló részvénytársaságot fog alapítani. A kiépítési költségek a 200 millió koronát — előreláthatólag — messze meghaladják.

— **A „Sardinia” tűzkatasztrófia.** Tegnap számunkban megemlékeztünk a „Sardinia” olasz gőzösön a máltai kikötő közelében kitört nagy tűzről, mely számos ember életébe került. A katasztrófáról egy újabb távirat a következőket jelenti:

A mentésben az angol flotta sarkai és vontatói segédkeztek azok megmentésében, a kik az égő hajóról a tengerbe ugrottak. Ez volt az egyetlen menekülési mód és hogy az arabok közül annyian veszték oda, annak tudható be, hogy nem mertek a vízbe ugrani. A mentést a viharzó tenger hullámai nagyon megnehezítették és valóságos istentekintéssel veszedelem volt a folyton omladozó hajót, amiről egyre pattogtak le az égő oszlopok, megközelíteni.

Este 8 órakor a kikötőbe vontatták a még mindig égő hajót. Eddig 27 holttestet találtak. 52 embert a kórházba szállítottak, ahol azonnal orvosi kezelés alá vették őket. A gépteremben alkalmazott egész személyzet, öt fűtő kivételével, akik nem voltak szolgálatban, életét veszítette.

A tűz egy matróz vigyázatlansága folytán támadt, amely a nagy szél következtében néhány perc alatt majdnem az egész fedélzetet elborította. Az utasokat, akiknek nagyobb része Mekkába igyekvő zarándok volt, örülettel határos izgatottság fogta el. A hajó tisztjei és legénysége hiába igyekeztek a rendet föntartani. Az arab férfiak tigrismódra küzdöttek egy-egy mentőővert vagy mentőcsónakért. A kétségbeesett harcban valamennyi utas megsebesült. A közül a kevés ember közül, akik véletlenül a mentőcsónakra juthattak, több, mint a fele a hullámokba veszett, mert a csónokok a túlterhelés következtében felborultak.

A hajón puszkaporraktár is volt és ezért a hajó kapitánya nem a kikötőbe, hanem a sziklás part felé irányozta a hajót, abban a reményben, hogy az ott zátonyra jut és az ufasok megmenekülhetnek. A kapitány végső leheletéig ott maradt a parancsnoki hidon és hősiiesen osztogatta a parancsokat a legénység között. A kikötőhatóságok motorhajókat küldtek az égő hajó segítségére, de az égő kolosszus olyan retentő forróságot sugárzott ki, hogy nem lehetett megközelíteni.

— **Bűnös könnyelműség.** Milotich Mária 14 éves leány és Konstantin nevű 10 éves öccse tegnapelőtt este mikor a kőolajfinomítógyárban dolgozó apjuknak vacsorát vittek, az utcán egy a városi kábel lerakási munkálatok miatt fölösött gödörbe estek. A leány lábán és orrán sebesült meg, a fiu pedig homlokán.

Megjegyezzük, hogy a gödör előtt nem volt az előírás szerinti jelzőlámpa, amelynek hiányát a most folyó kábellerakási munkálatoknál majdnem mindenütt tapasztaljuk. A városi „kezelés” mellett, amely pusztán a busásan dobtált állások szervezésében merül ki, nem is csodálhatjuk ezt.

— **A kikötőből.** November 25-én. Érkezett: „Báró Kemény” magyar gőzös Rouenből úresen, „Fábian” angol gőzös Liverpoolból 200 tonna vegyes áruval, „Dalmát” osztrák-magyar yacht Zárából.

Indult: „Split” osztrák gőzös Metkovicba 60 tonna vegyes áruval, „Tisza” magyar gőzös Angolországba 360 tonna fával és 210 tonna vegyes áruval, „Komet” torpedóhajó Pólába.

— **Becsület és becsületsértés.** A párbaj intézményével száll szembe az az érdekes kis jogi munka, amelyet a becsület és a becsületsértés kérdéséről, ezeket a kérdéseket számos új nézőpontból megvilágítva, Auer Pál dr. irt. Mindenki a saját becsületének kovácsa: mondja a szerző, vagyis a becsületünknek semmi köze sincs a mások véleményéhez. Becsületünket csak magunk sérthetjük meg, nem pedig, akik rajtunk kívül állanak. E szerint becsületsértés sincs a szó mai értelmében, hanem igenis van lelki sértés azon az alapon, hogy aki megbánt, meggyaláz, megszegyenít bennünket, lelki fájdalmat okoz nekünk. A becsületsértést azért kell megtorolnunk, a lelki fájdalomért, melylyel jár és a megtorlást nem igen lehet becsületbírók útján és a becsületsértést, a lelki sértésért az egyetlen valódi bünhődés: a szabadságvesztés büntetése a sértőt szemben. Járulékos büntetésnek a szerző a sértett megkövetését képzei el. Ezekből a kérdésekből beszél világosan és okosan, vonzó előadásban és új csapásokon haladva Auer Pál dr. füzeté, amely nemcsak a jogászvilág, hanem a nagyközönség érdeklődésére is komoly számot tarthat. A munka Deutsch Zsigmond és társa kiadóhivatalában jelent meg Budapesten: ára 1 korona.

— **Fiume—Lussinpiccolói gyorsahajószolgálat.** A fiume—lussinpiccolói gyorsahajószolgálat menetrendje f. évi december hó 1-től kezdve következőképen módosul:

Indulások Fiuméből minden hétfőn, szerdán és szombaton reggel 7:15 órakor; érkezés Abbáziába 7:45 órakor s indulás 8 órakor d. e.; érkezés Lussinpiccolóba d. u. 12:15 órakor.

Visszajövetkor indulás Lussinpiccolóból ugyancsak a fent említett napokon d. u. 2:30

órákor; érkezés Abbáziába d. u. 6:45 órákor s indulás 7 órákor, visszaérkezés Fiuméba este 7:30 órákor.

Lovrana érintése úgy menet, mint jövetkor feltételes marad.

A „Salona” gőzös balesete. A Magyar-horvát tengerhajózási részvénytársaság „Salona” gőzöse ma éjjel 1 óra után 3 tengeri mérföldnyire Spalatótól összeütközött a Jadran hajóstársaság hasonló nevű gőzösevel. Az összeütközés következtében a „Salona”-nak baloldali orra a víz színe fölért mélyen beszakadt, úgy hogy a tátongó lyukon keresztül a hajó belseje szabadon látható. A „Jadran” gőzös csak könnyebben sérült meg. A „Salona” gőzös saját erejével tudott Fiuméba eljönni és ma délután az Adamich-móló közelében kötött ki. A „Salona” parancsnokának Bacchich kapitánynak jelentése szerint az összeütközést a „Jadran” hibás manővrozása okozta.

Távirat ◀▶ Telefon.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, nov. 27. A képviselőház mai ülésében Justh Gyula elnökölt.

Rögtön áttérnek az 1909-iki költségvetés tárgyalására.

Sziklay Ottó a nemzetiségi képviselőivel polemizál. A vakmerőséggel határosnak mondja azokat a beszédeket, amelyek a parlamentben szájukból elhangzanak. Sürgeti a nemzetiségi igazgatások szigorú megfékezését. A költségvetést elfogadja. Ezután

Modorován Gusztáv és Brediceanu Koriolán a javaslat ellen beszélnek.

Gyuriss Emil rövid beszéd kíséretében elfogadja a költségvetést.

Toroczky Viktor hangoztatja, hogy a költségvetés nincs arányban az ország teherviselési képességével. Ez azután az oka a nagymérvű kivándorlásnak.

Príbicevics Szvetozár horvát képviselő beszél még horvátul a javaslat ellen, mire a Ház a költségvetést általánosságban is elfogadja és áttér a részletes tárgyalásra.

A főrendiház ülése.

BUDAPEST, nov. 27. A főrendiház ma Desewffy Aurél gróf elnöklése alatt ülést tartott.

Az elnök mindenekelőtt elparentálta a legutóbbi ülés óta elhunyt tagokat.

Azután bejelentette Latkóczy volt közigazgatási bírósági elnök lemondását főrendiházi tagságáról.

Majd felolvasásra kerül Vaszary hercegprimás levele, melyben a főrendiház tagjait meghívja a december 2-iki uralkodói jubileum alkalmával tartendő ünnepi misére.

Wekerle miniszterelnök javasolja, hogy a főrendiház fejezze ki háláját és szerencsekívánatait az uralkodónak jubileuma alkalmával.

A főrendek elfogadják a miniszterelnök indítványát.

A képviselőháztól átküldött, letárgyalt törvényjavaslatokat elfogadják.

Csak a kivándorlási törvényjavaslatnál indítványoz Gál Jenő bizonyos módosításokat.

Azonban Andrássy Gyula gróf belügyminiszter felszólalása után a főrendiház ezt a törvényjavaslatot is változatlanul fogadja el.

Az ülés ezzel véget ért.

Készülődés.

LŐCSE, nov. 26. A löcsei 85-ik gyalogezreket hadi létszámra emelték és a 3-ik zászlóalj mintegy 700 főnyi katonaság, december 3-án egy órnagy vezetésével a boszniai visegrádra megy a határ megerősítése végett. A póttartalékosok december 2-án vonulnak be az ezredhez.

Felkelés Albániában.

BELGRÁD, nov. 27. Novibazárból jelentik, hogy onnan két zászlóalj török katonaságot sürgősen utnak indítottak az Albániában kitörőfélben levő felkelés elnyomására.

Pallavicini ultimátuma.

KONSTANTINÁPOLY, nov. 27. Pallavicini gróf, konstantinápolyi osztrák-magyar nagykövet ma délelőtt megjelent a portánál és megtette utolsó előterjesztését az osztrák-ma-

gyar áruk ellen irányuló bojkott megszüntetése végett. A választ még ma várja. Ha az nem lesz kielégítő, akkor azonnal elhagyja Konstantinápolyt.

Hazug jelentés egy banda-betörésről.

BÉCS, nov. 26. A „Morgenpost” című berlini lap táviratot közöl, amely szerint egy szerb banda betört Boszniába, de az osztrák-magyar csapatok a 30 tagból álló bandát Srebrenicánál megsemmisítették. A „Die Zeit” című itteni ujság kérdést intézett eziránt a hadügyminisztériumhoz, ahol azonban kijelentették, hogy erről az esetől semmit sem tudnak. Hogy ez a hír hazugság, az már abból is kitűnik, hogy egy Belgrádból kiutasított hírlapírótól ered, aki Zimonyban telepedett le és onnan küldözgeti szenzációs táviratait világgá. A szerb banda betörését is úgy jelentette a berlini lapoknak, hogy Szerajevóból érkezett erről hivatalos (?) jelentés és ennek tulajdonítható az, hogy a berlini ujság komolyan vette táviratot.

Halászek katasztrófája.

KORUNA, nov. 27. A közelben egy halászbárka, melyben 12 halász ült, nagy viharban egy sziklához üdődött. Hét halász a hullámokban lelta halálát.

Vasuti szerencsétlenség.

KOMAROM, nov. 27. A komáromi állomás közelében a Budapest felől érkező személynvonat egy nyitva felejtett vasuti átjárónál elgázolt egy kocsit. A kocsiban ülők közül két embert a vonat darabokra szakított és egyet halálosan megsebesített.

VELENCE HOTEL MODERNE MANIN

A Márkustér közvetlen közelében minden kényelemmel berendezett 120 szobával, lifttel, villanyvilágítással és fürdővel mérsékelt áron.

Gambrinus-étterem polgári árakkal

A Kőbányai Polgári Serfözde kiváló minőségű söreinek kimérése.

A Velencét látogató magyar közönség kedvenc találkozó helye.

VARIETÉ INTERNAZIONALE

Esténként kiváló művészierők fellépte
Via Alessandrina 3. Kezdeté 9 órákor.

Új magyar hentes-üzlet!

Tisztelettel van szerencsém a t. fogyasztó közönség tudomására hozni, hogy Vicolo della Germania I. sz. alatt, a kászárnya átellenében

hentesáru-üzletet

nyitottam, hol az összes szaknába vágó cikkeket naponta frissen, a legkitűnőbb minőségben és legolcsóbb árban árusítom.

Cikkeimnek feltétlen tisztaságáról, valamint a legjobb kiszolgálásról előre is biztosítva a n. é. közönséget, kérem nagyrabesült pártfogását.

Mély tisztelettel
Szathmáry György
hentes m.

Dr. Pachany A.

fogorvos Fiumében (Zmaič ház)
működik naponkint d. e. 9-12 d. u. 2-6

„Mi-i-t?” — „Papa megengedte! Hisz’ valódi Jacobi-féle Antinicotin-eigarettahüvelyek fadobozban!”

Figyelem! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi! Minden fadoboz egy érdekes bűvészkártyát tartalmaz.

Még azokat is, akik éveken át mást használtak, meghódította a valódi

ERŐ SÓSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában amit egy igazán jó és hatásos háziszertől várni lehet. Öre az egészségnek, fertőtleníti, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájvíz, haj- és bőrápolószer.

Szükséges minden háztartásban.
Kapható mindenütt 30 fill., 40 fill., 1 és 2 koronás üvegekben.
Postán 10 kis üveget 3 koronaért küld utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után.

KOSMOS labororium, GYŐR.
Kapható mindenütt.

Élő virágcsokrot,
koszorút, virágdíszítést bármely alkalomra izlésesen s olcsón készít Kovács Teréz virágkereskedése Fiume, Corsia Deák 30 (az Ossoinak-ház kapubejárataiban).
Cserepes növényben nagy választék.

Ellátást keresek
havi 80—90 koronáért Fiumében polgári családnál. Cimem Fürst András Tiszolcz Gömör m.

„DE LA VILLE”
SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEÁK-KORZÓ.
Naponta a hirneves
BARCZA JENŐ
kaposvári cigányprimás zenekarának hárseregye.
Az átutazó és a helybeli magyarság legnagyobb és legkedveltebb találkozó helye.
TULAJDONOS:
SZENTGYÖRGYI FERENC.

Catti György utóda
cs. és kir. udvari szállító
GYÓGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.
Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szepítőszerek stb. stb.

OH JAJ! Köhögés, rekedtség
és elnyájkasodás ellen gyors
és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái
az étvágyat nem rontják
és kitünő ízűek.
Doboza 1 és 2 korona.
Próbadoboz 50 fillér.

ELJEN!

Megfojt az átkozott
köhögés!

Fő- és szétküldési raktár:
„NADOR” gyógyszerár
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Egger-mellpasztillája!
csakhamar meggyógyított

Kapható Fiumében: Accurti Károly, Babić Hinko, Mizzan Adorján Prodám
János, Prodám F. Schindler Adolf gyógytárakban, Rosenkört Gusztáv

Telefon sz. 19.

Telefon sz. 19.

Wellmann Testvérek

Vas- és fémáru kereskedés

Via del Pozzo 2 — FIUME — Via del Pozzo 2.

Raktárak Via delle Pille 4 és Scoglietto 2. sz.

ajánlják dusan felszerelt raktárakat vas- és fémáruban,
mindenféle szerszámokban és épületvasalásokban.

Feliratok — Másoló prések. — Sulyzók.

Nagy raktár hidas-, tizedes és konyha-mérlegekben

„KOMET” önműködő ajtózáro készülék.

Forgópisztolyok. — Szobapuskák. — Töltények.

II.

HIRDETÉSEK felvétetnek
a kiadóhivatalban.**Hirdessen „A TENGERPART” napilapban!**„A Tengerpart” ötödik éve áll fenn és oly elterjedésnek örvend, a milyent
eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART” minden hirdetése eredménnyel jár.

Kiadóhivatal: Vicolo dell'Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések
is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart” független és szókimondó irányával szerezte meg
népszerűségét és olvasottságát.**Vendéglő a Bárányhoz**

FIUME, Via Germania 2 sz. (volt Sport vendéglő).

A magyarságnak legkedveltebb és az átutazóknak találkozó helye.

Kitünő magyar konyha, Elsőrendű borok, Kőbányai polgári sör. Pontos kiszolgálás.

Havi előfizetés ebéd és vacsorára 48 és 54 korona.

Tulajdonos Hönsch Pál vendéglős.

TIROLESE VENDÉGLŐ

Fiume, Corso az Adamich térrel szemben.

Kitünő ételek és italok a nap minden szakában. Remek halak

Az idegenek találkozó helye.

ROYAL SZÁLLÓ FIUME

Via Andrássy, — Telefon 121 sz.

Központi fekvésű, elsőrangú új családi szálloda
a villamos vasut mentén. Villamos világítás,
lift, fürdőszobák stb. stb.

Table D'Hôte külön asztalokon.

HEIM F. 20 éven át a fiumei Deák-szálló tulajdonosa.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni,
hogy a Deák korzó 30. szám alatt levő**KORONA VENDÉGLŐT** december 1-ével átveszem.**Heti étlap:** Hétfő: Korhelyleves, Kedd: Pusztai gulyás Szerda: Halak
Csütörtök: Székely gulyás, Péntek: halételek Szombat:
Különféle hurkák Vasárnap: Kitünő töltött káposztát.

Havi étkezők (18 és 24 frt.) ezen étlaptól szabad választás szerint étkezhetnek.

Jó magyar konyha! — Hamisítatlan borok! — Kőbányai Polgári Sör!

Tulajdonos: Ladányi György.

SAVOY RESTAURANT

Ponte Goldoni — VELENCE — San Marco.

Az előkelő idegenek
találkozó helye.Luncheon és diner fix áron
és étlap szerint.

Tulajdonos: Leopold Alfréd.

Venier Penzió és Vendéglő

Velenice Szt. Márktér.

Szobák 2 lírától feljebb villanyvilágítással.
Éttermek kilátással a Szt. Márktérre.

— Kitünő konyha minden órában. —

Procuratie vecchie 105. s.

(a Quadri kávé mellett)

Tulajdonos
Marco Venier.Első fiumei magyar
kárpitós és diszitő

Fiume, via Serpentina 20.

Vállal a legegyszerűbbtől a legmoder-
nebb berendezésig minden nemű kárpitós,
diszitő és angol bormunkát jutányos árban.

Szives pártfogást kér Garami József.

a budapesti Steinschneider udv. szállító
cég volt munkavezetője.**Hotel Meublé Zolanda**

VELENCE,

Riva degli Schiavoni

a hozzátartozó Bavaria étteremmel. A
vaporettek megállóhelye. Gyönyörű kilá-
tással. Tiszta kényelmes szobák. Olcsó
árak. Családok számára külön megállapo-
dások.Tulajdonos
Inganni E.**NEW-YORK**

áruház

FIUME, Via Andrássy I. sz.

az általánosan elis-
mert legolcsóbb be-
vásárlási forrás férfi
és- női divatcikkek
és rövidáruban.**FEGYVEREK** vadászati, sporti- és
vivőeszközök stb. —

nagy raktára Leonessa Vincenzo

FIUME, Via Andrássy 17.

— Mechanikai és fegyverkovács-műhely. —

KIADÓTULAJDONOS: „A TENGERPART” LAPKIADÓ VÁLLALAT.

Feltétlenül szerkesztő: MURAI JENO.

NYOMTATOTT A QUARNERO NYOMDÁBAN FIUME